

Nâng cao giá trị sản xuất cây vụ đông

Nông dân xã Vũ Quý (Kiến Xương) đưa cơ giới hóa vào sản xuất.

Với quyết tâm không để đất nghỉ, ngay sau khi thu hoạch lúa mùa, nông dân huyện Kiến Xương bắt tay vào gieo trồng cây vụ đông bảo đảm đúng lịch thời vụ với diện tích mà còn xuất hiện nhiều hộ liên kết bao tiêu sản phẩm, góp phần tăng thu nhập cho nông dân.

Ông Nguyễn Đỗ Nhuận, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Bình Nguyên cho biết: Từ trước đến nay xã Bình Nguyên vẫn duy trì phong trào trồng cây vụ đông, chủ lực là khoai tây, khoai lang và rau màu các loại. Tuy nhiên, mọi năm chưa xuất hiện liên kết sản xuất, hầu hết người dân chỉ làm nhỏ lẻ 1 - 2 sào. Vụ đông năm nay xã đã đăng ký trồng 275ha, tăng 12ha so với năm ngoái, trong đó chủ lực là khoai tây (hơn 70ha), còn lại là khoai lang, ngô, rau màu các loại. Đây cũng là vụ đầu tiên ở xã xuất hiện một số hộ liên kết

sản xuất khoai tây và ứng dụng cơ giới hóa vào các công đoạn sản xuất.

Tại cánh đồng thôn Quán Hành, ông Nguyễn Ngọc Toàn cho biết: Năm nay tôi bắt đầu tham gia trồng cây vụ đông với diện tích hơn 12ha khoai tây. Để làm được diện tích lớn này, tôi đã chủ động liên kết sản xuất với đơn vị thu mua để được cung ứng hơn 13 tấn khoai giống, được hỗ trợ máy móc trong quá trình sản xuất và ký cam kết được thu mua 100% sản phẩm. Vì thế thời vụ diễn ra nhanh chóng, các công đoạn trồng khoai cũng nhanh hơn trước do đã có máy móc hỗ trợ, hiện tại chỉ công đoạn rắc phân và bỏ mọng là cần đến sức người. Đến nay tôi đã trồng xong 8ha khoai tây trà sớm, 10 ngày sau tôi tiếp tục trồng 4ha khoai tây trà muộn.

Cùng chung tôi ra cánh đồng thôn 2, xã Vũ Quý, ông Nguyễn Văn Lý, Chủ tịch UBND xã cho biết: Từ năm 2020 đến nay, diện tích

cây vụ đông duy trì tương đối ổn định khoảng 50ha, chiếm 40% diện tích đất sản xuất nông nghiệp của xã. Tuy nhiên, vụ đông năm nay, HTX SXKD DVNN xã đã chủ động tìm kiếm thị trường, liên kết với các doanh nghiệp tổ chức sản xuất theo hướng liên kết bao tiêu sản phẩm, đồng thời gương mẫu đi đầu trong thực hiện (đã mượn ruộng để trồng 2ha cây khoai tây vụ đông). Ngoài ra còn khuyến khích 5 hộ đại diện có kinh nghiệm lâu năm, đưa máy móc vào phục vụ sản xuất tạo đà cho xã thực hiện thắng lợi chỉ tiêu huyện giao (tăng thêm 8ha so với năm 2022).

Ông Nguyễn Thế Cường, thôn 2 chia sẻ: Mọi năm nhà tôi chỉ trồng hơn 1 mẫu khoai tây, bán với giá 750.000 đồng/luống, cứ đếm luống là ra tiền; nhưng năm nay tôi chủ động liên kết với doanh nghiệp để trồng hơn 5ha, kỳ hợp đồng bao tiêu sản phẩm theo giá thị trường. Để đẩy nhanh

tiến độ trồng khoai tây, tôi đã đầu tư máy làm đất các khâu từ cày, phay đất, lên luống và phủ khoai, do đó ngoài 4 nhân công của gia đình tôi chỉ cần thuê thêm 10 người làm trong vòng 15 ngày là xong toàn bộ diện tích.

Ông Phùng Đình Chiểu, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Vũ Lễ cho biết: So với năm ngoái, năm nay diện tích cây vụ đông tăng hơn 6ha, tuy nhiên năm nào xã cũng thực hiện vượt chỉ tiêu huyện giao. Hiện toàn xã có hơn 10 máy làm đất phục vụ sản xuất vụ đông và đã xuất hiện nhiều hộ trồng cây vụ đông với diện tích lớn như hộ ông Vũ Hoài Nhân, thôn Tri Lễ trồng 10ha, hộ ông Trần Văn Đạt, thôn Man Địch trồng 15 mẫu, nhiều hộ trồng trên dưới 1ha, còn lại hộ nào cũng trồng từ 1 - 2 sào. Có được kết quả đó, ngoài cơ chế hỗ trợ của huyện, HTX đã có nhiều giải pháp tuyên truyền, vận động, liên kết sản xuất để khuyến khích người dân tham gia. Không chỉ có khoai tây, HTX còn thực hiện liên kết bao tiêu sản phẩm đối với cây đậu tương với giá 9.000 đồng/kg, dự kiến 2 tháng nữa sẽ cho thu hoạch với diện tích 10ha.

Ông Đỗ Xuân Khu, Phó Chủ tịch UBND huyện Kiến Xương khẳng định: Hàng năm, diện tích trồng cây vụ đông của Kiến Xương đạt khoảng 3.800ha, diện tích liên kết sản xuất đạt 90 - 100ha, ngày càng xuất hiện nhiều tập thể, cá nhân mượn ruộng để sản xuất quy mô lớn. Năm nay huyện không chỉ mở rộng diện tích lên 4.270ha, tăng 420ha so với vụ đông năm 2022 mà còn tập trung tăng diện tích vào một số loại cây ưa lạnh có giá trị kinh tế cao, điển hình như cây khoai tây phần đầu đạt gần

700ha, tăng 50ha so với năm 2022. Ngoài hỗ trợ kinh phí để mở rộng diện tích sản xuất, huyện còn có cơ chế ưu tiên cho diện tích thuê mượn ruộng quy vùng sản xuất tập trung từ 1ha trở lên. UBND huyện đã phát động phong trào sản xuất cây vụ đông năm 2023 nhằm tạo khí thế ngay từ đầu vụ để các xã, thị trấn phấn đấu hoàn thành vượt chỉ tiêu được giao. Vì thế đã có 9 xã đăng ký mở rộng sản xuất cây khoai tây trong vụ đông năm nay, huyện đã hỗ trợ 64 tấn khoai tây giống và hơn 1.400kg hạt giống rau các loại cho các xã, thị trấn để đạt chỉ tiêu tỉnh giao.

Vụ đông năm 2023, huyện Tiên Hải gieo trồng 4.063ha. Để nâng cao giá trị cây trồng và bảo đảm tiêu thụ sản phẩm, ngay từ đầu vụ huyện đã định hướng, tuyên truyền để nông dân tích cực chuyển đổi cơ cấu cây trồng, đưa các loại cây ngắn ngày, hợp với thị hiếu người tiêu dùng và có giá trị cao vào gieo trồng.

Xã An Ninh những năm gần đây đã chú trọng chuyển dịch từ nhóm cây trồng có giá trị kinh tế thấp sang cây trồng có giá trị cao hơn, đầu ra tương đối ổn định, từng bước nâng cao thu nhập cho người nông dân. Tại cánh đồng thôn Trình Nhi, từ sáng sớm bà con nông dân đã tập trung chăm sóc cây vụ đông, khắp cánh đồng phủ kín màu xanh của bí, rau màu các loại. Ông Đặng Văn Việt cho biết: Tôi trồng 8 sào cây vụ đông gồm cà chua và rau màu, cây đang phát triển tốt. Tôi trồng 8 sào cây vụ đông để trồng, để chăm sóc, năng suất cao và ổn định, giá trị thu nhập cao hơn so với trồng các loại rau màu khác. Vụ đông năm 2022, với mức giá 8.000 - 10.000 đồng/kg,

một sào gia đình thu được gần 10 triệu đồng.

Trong sản xuất vụ đông hàng năm, bà Nguyễn Thị Liếm, thôn Quan Cao, xã Văn Trường, huyện Tiên Hải đã tổ chức lễ phát động phong trào trồng cây vụ đông ưa lạnh năm 2023. Trong đó, khuyến khích các hộ nông dân có lợi thế về canh tác giá màu mượn ruộng mở rộng diện tích vụ đông có hợp đồng tiêu thụ sản phẩm. Khuyến cáo nông dân trồng bổ sung các loại cây trồng ngắn ngày cho kịp thời vụ và mở rộng diện tích cây vụ đông ưa lạnh. Ngoài ra huyện tuyên truyền nông dân ứng dụng các biện pháp kỹ thuật vào canh tác, đưa các loại cây trồng có giá trị kinh tế cao vào sản xuất như ớt, khoai tây, bí xanh... Yêu cầu các ngành chuyên môn thành lập các tổ công tác phối hợp với các xã, thị trấn kiểm tra, đôn đốc nông dân đẩy mạnh sản xuất vụ đông. Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật cho nông dân, xây dựng các mô hình trình diễn về giống cây trồng, phân bón mới, kỹ thuật canh tác hiệu quả. Thu

khá tốt, một số loại đã thu hoạch, đạt giá trị kinh tế bước đầu khá cao (ớt, rau màu các loại). Để bảo đảm giá trị vụ đông, ngày 26/10, tại xã Văn Trường, huyện Tiên Hải đã tổ chức lễ phát động phong trào trồng cây vụ đông ưa lạnh năm 2023. Trong đó, khuyến khích các hộ nông dân có lợi thế về canh tác giá màu mượn ruộng mở rộng diện tích vụ đông có hợp đồng tiêu thụ sản phẩm. Khuyến cáo nông dân trồng bổ sung các loại cây trồng ngắn ngày cho kịp thời vụ và mở rộng diện tích cây vụ đông ưa lạnh. Ngoài ra huyện tuyên truyền nông dân ứng dụng các biện pháp kỹ thuật vào canh tác, đưa các loại cây trồng có giá trị kinh tế cao vào sản xuất như ớt, khoai tây, bí xanh... Yêu cầu các ngành chuyên môn thành lập các tổ công tác phối hợp với các xã, thị trấn kiểm tra, đôn đốc nông dân đẩy mạnh sản xuất vụ đông. Tăng cường công tác thông tin, tuyên truyền, tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật cho nông dân, xây dựng các mô hình trình diễn về giống cây trồng, phân bón mới, kỹ thuật canh tác hiệu quả. Thu

hiện tốt công tác điều tra, dự báo tình hình phát sinh, gây hại của các đối tượng sâu bệnh, đồng thời hướng dẫn nông dân tổ chức phòng, trừ kịp thời. Chỉ đạo các HTX chủ động cung ứng phân bón và thuốc bảo vệ thực vật cho nông dân. Ngoài các cây trồng chủ lực như ngô, đậu tương, khoai tây, khoai lang, rau các loại, các địa phương tiếp tục mở rộng diện tích những cây có thị trường tiêu thụ tốt như cà chua, măng tây... Cần có kế hoạch sản xuất vụ đông và điều kiện thực tế, huyện đã triển khai cơ chế hỗ trợ của tỉnh đối với diện tích được mở rộng sản xuất cây khoai tây vụ đông với mức hỗ trợ 20 triệu đồng/ha; huyện phân bổ 1.340kg hạt giống cấp cho các địa phương sản xuất vụ đông khác phục thiết hại do mưa lớn gây ra.

Với các giải pháp phát triển sản xuất gắn với liên kết tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp và cơ chế hỗ trợ của tỉnh, huyện, đây sẽ là tiền đề quan trọng để Tiên Hải nâng cao giá trị kinh tế cho người dân từ sản xuất vụ đông.

THU THỦY - MẠNH THẮNG

Nông dân xã Văn Trường (Tiên Hải) tập trung xuống giống khoai tây vụ đông.

VŨ THƯ Chủ động phòng bệnh dịch tả lợn châu Phi

Thời điểm cuối năm, mật độ chăn nuôi lợn trên địa bàn huyện Vũ Thư tăng cao. Trong khi đó, thời tiết giao mùa và bệnh dịch tả lợn châu phi (DTLCP) đang diễn biến phức tạp gây nguy cơ tái phát dịch bệnh. Để bảo vệ an toàn đàn lợn, huyện vận động, hướng dẫn người chăn nuôi khẩn trương thiết lập "hàng rào" phòng ngừa bệnh DTLCP tái phát, trong đó đẩy mạnh tiêm vắc-xin, góp phần kiểm soát dịch bệnh.

Nghệ tình hình bệnh DTLCP đang diễn biến phức tạp ở nhiều nơi, nhiều hộ chăn nuôi lợn ở xã Duy Nhất lo lắng, thấp thỏm như "ngồi trên đồng lửa", có hộ đã bán chạy lợn vì sợ dịch bệnh. Tuy nhiên, gia đình ông Nguyễn Văn Liết, thôn Hành Dũng Nghĩa hiện có đàn lợn thịt gần 100 con nhưng không quá lo lắng bởi đến nay 100% đàn lợn thịt của gia đình ông đã

được tiêm vắc-xin phòng bệnh DTLCP, thời gian tiêm vắc-xin được gần 70 ngày đối với lứa 1 và 18 ngày đối với lứa lợn thứ hai. Sau tiêm, cả 2 đàn lợn đều phát triển khỏe mạnh, an toàn. Ông Liết chia sẻ: Có vắc-xin phòng bệnh DTLCP, tôi rất phấn khởi, hướng ứng ngay. Kinh phí đầu tư tiêm vắc-xin hiện khoảng 70.000 đồng/con lợn, tuy khá cao nhưng nếu không tiêm vắc-xin không

may dịch bệnh xảy ra thì thiệt hại khôn lường.

Xã Vũ Đoài hiện có đàn lợn hơn 6.000 con, trong đó 3 trang trại lớn tại địa bàn chiếm hơn 80% tổng đàn, khoảng 1.000 con lợn được chăn nuôi tại các gia trại, hộ chăn nuôi nhỏ lẻ. Bà Hồ Thị Hiến, Trưởng ban Chăn nuôi và Thú y xã cho biết: Các trang trại lớn thường thực hiện rất khắt khe quy trình chăn nuôi an toàn dịch bệnh; ngược lại,

các hộ chăn nuôi quy mô nhỏ thường chủ quan, nguy cơ tái phát dịch từ các hộ này rất cao. Do đó, chúng tôi tập trung tuyên truyền, vận động người chăn nuôi chú trọng công tác phòng, chống bệnh DTLCP. Hướng dẫn bà con thực hiện đồng bộ các khâu: khử khuẩn, vệ sinh chuồng trại, cách ly đàn lợn, nâng cao sức khỏe, thể trạng của đàn lợn, đặc biệt tiêm vắc-xin phòng bệnh DTLCP cho đàn lợn thuộc diện. Đến nay tôi đã trực tiếp tham gia tiêm vắc-xin phòng bệnh cho gần 600 con lợn tại địa bàn trong và ngoài xã. Qua theo dõi, 100% số lợn được tiêm vắc-xin đều khỏe mạnh, an toàn. Tôi cho rằng khi bệnh DTLCP vẫn luôn âm thầm ủ bệnh và sẵn sàng bùng phát thì vắc-xin thực sự là cứu cánh cho người chăn nuôi, mở ra cơ hội chăn nuôi lợn an toàn, bền vững hiện nay.

Tháng trước, gia đình ông Nguyễn Văn Khánh, thôn 2, xã Vũ Đoài có 2 đàn lợn, 1 đàn lợn nhỏ (trọng lượng khoảng 15kg/con), 1 đàn lợn to (trọng lượng hơn 80kg/con). Khi xã vận động, ông Khánh chỉ tiêm vắc-xin cho 21 con lợn thuộc đàn nhỏ; riêng đàn lợn to gần chục con ông

không tiêm vắc-xin. Vừa qua, đàn lợn to mắc bệnh, đồng loạt bị sốt, khó thở, bỏ ăn và chết, phải tiêu hủy. Mặc dù ở cùng chuồng trại nhưng đàn lợn nhỏ vẫn an toàn, khỏe mạnh, lớn mau. Điều đó khiến ông thêm tin vào vắc-xin phòng bệnh DTLCP mới được đưa vào sử dụng.

Qua báo cáo giám sát cho thấy tỷ lệ vi rút bệnh DTLCP lưu hành trên địa bàn tỉnh hiện rất cao. Trong khi đó, tại một số địa phương của huyện Vũ Thư có tình trạng người dân bán "chạy" lợn ốm chưa rõ nguyên nhân hoặc vút xác lợn chết ra môi trường, gây nguy cơ cao làm lây lan nguồn bệnh. Ông Nguyễn Tổng Thìn, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Ngay khi tiếp nhận thông tin, UBND huyện lập tức vào cuộc, chỉ đạo các đơn vị, địa phương triển khai công tác phòng, chống dịch bệnh chăn nuôi, đặc biệt bệnh DTLCP. Tổ chức rà soát, nắm bắt cơ thể tình hình đàn lợn; kịp thời phát hiện ổ dịch, sớm khoanh vùng, dập dịch. Chủ động giám sát, quản lý và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm dịch, bán chạy lợn, vận chuyển lợn chết, lợn ốm làm lây lan dịch bệnh...

Huyện tập trung tuyên truyền, nâng cao ý thức của người chăn nuôi về phòng, chống dịch bệnh; chủ động xuất bán đàn lợn khỏe mạnh đến kỳ. Đặc biệt, vận động nhân dân tổ chức tiêm vắc-xin phòng bệnh DTLCP để bảo vệ đàn lợn thịt trước nguy cơ dịch tả lợn bùng phát.

Bà Lưu Thị Thu Hoài, Trạm trưởng Trạm Chăn nuôi và Thú y huyện Vũ Thư cho biết: Bước đầu triển khai cho thấy 2 loại vắc-xin phòng bệnh DTLCP là NAVEST-ASFVAC và AVAC ASF LIVE cho hiệu quả tích cực trong phòng bệnh DTLCP. Toàn huyện đã triển khai tiêm hơn 1.000 liều vắc-xin phòng bệnh DTLCP, chiếm khoảng 5% số lợn thuộc diện. Nguyễn Nhân là do nhiều người chăn nuôi có tâm lý nghe ngóng hiệu quả của vắc-xin; nhiều hộ không muốn đầu tư chi phí vắc-xin để bảo vệ đàn lợn; chủ quan, trong chờ hộ khác tiêm vắc-xin trước... Tuy nhiên, nếu không chấp nhận đầu tư chi phí để tiêm vắc-xin phòng bệnh, đặc biệt là bệnh DTLCP thì người chăn nuôi sẽ phải đối mặt với nguy cơ thiệt hại rất lớn, thậm chí mất trắng nếu không may phát sinh dịch bệnh trên đàn lợn của gia đình. Do đó, thời điểm này chúng tôi đẩy mạnh tuyên truyền nâng cao nhận thức của người chăn nuôi, tổ chức rà soát nhu cầu, cung ứng kịp thời đủ số lượng, bảo đảm chất lượng vắc-xin phòng bệnh DTLCP và các bệnh lở mồm long móng, tai xanh phòng, góp phần bảo vệ an toàn đàn lợn ở các địa phương.

Thực hiện nghiêm ngặt các biện pháp phòng dịch tả lợn châu Phi

MỘT SỐ BIỂU HIỆN MẮC BỆNH

- Bỏ ăn, sụt cân, ủ rũ
- Sốt đột ngột, sốt rất cao 42-43 độ C
- Vành tai, đôi, cẳng chân, da phần dưới vùng ngực và bụng có màu sẫm xanh tím

BIỆN PHÁP PHÒNG TRÁNH

- Theo dõi đàn lợn, áp dụng an toàn sinh học trong chăn nuôi
- Vệ sinh và tiêu độc khử trùng chuồng trại ít nhất 1 lần/tuần
- Hạn chế tối đa ra, vào cơ sở chăn nuôi
- Lấy mẫu để xét nghiệm khi nghi mắc bệnh

KHI PHÁT HIỆN DỊCH

- Tiêu hủy toàn bộ số lợn của hộ chăn nuôi có dịch
- Tổng vệ sinh, phun thuốc sát trùng liên tục khu vực ổ dịch, đường ra vào ổ dịch và các khu vực có nguy cơ cao
- Tổng rà soát tình hình các đàn lợn trên địa bàn xã và các địa phương khác trên địa bàn
- Lập chốt kiểm dịch, quản lý chặt chẽ vận chuyển, giết mổ, tiêu thụ sản phẩm thịt lợn vùng ổ dịch

Nguồn: Cục Thú y (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn)

Người chăn nuôi xã Vũ Tiến (Vũ Thư) lựa chọn tiêm vắc-xin phòng bệnh dịch tả lợn châu Phi là một trong những giải pháp hữu hiệu bảo vệ an toàn đàn lợn trước nguy cơ dịch bệnh hiện nay.